

Egyházi Képviseelő Tanács

Március 21-én tartotta f. évi első ülését. Az elnöki leg elintéztett ügyekről szóló jelentés után bemutatásra került a Misszió, Lelkészképesítő és Pénzügyi Bizottságok, valamint a Protestáns Teológia Intézeti Tanácsának jegyzőkönyve. A lelkészképzéssel kapcsolatban az E. K. Tanács jelentést hallgatott meg a teológiai hallgatók I. félévi lelki neveléséről, a hiterősítő csendes napokról és megállapította a II. félévi ösztöndíjakat és tanulmányi segélyeket.

E. K. Tanács intézkedett a Zsinati Főtanács határozatainak végrehajtásáról. A gazdasági ügyek rendjén jóvá hagyta az Egyházi Központ, a Nyugdíjpénztár, az egyházkörök és egyházközségek 1984 évi zárszámadását, és határozatot hozott a társadalombiztosítási hozzájárulás összegének megállapításáról.

Lelkészi értekezletek

Az első évnegyedi értekezletet Alsófelsőszentmihályon, Székelyudvarhelyen és Sepsiszentgyörgyön tartották. A lelkészi értekezlet közérdekű témája volt András György előadása: „Hazánk gazdasági-társadalmi fejlődése az 1986—1990-es ötéves terv idején és iránytervezete 2000-ig“. Teológiai tárgyát képezték dr. Erdő János „A bűntől való szabadulás“ és dr. Szabó Árpád „James Luther Adams teológus élete és munkássága“ c. előadása. A székelykeresztúr-udvarhelyi egyházközség értekezletén, még elhangzott Kászoni József homoródszentmártoni lelkész ismertetése „Jób könyvé“ről. Az előadásokat részletes megbeszélés követte.

A lelkészi értekezletek keretében tartott istentiszteleten szószéki szolgálatot végeztek: Szabó Dezső kolozsvár-napocai (Alsófelsőszentmihályon), Kibédi Pál gagyi (Székelyudvarhelyen) és Pálfi Dénes brassói (Sepsiszentgyörgyön) lelkészek.

Az értekezleten az Egyházi Központ részéről jelen voltak dr. Kovács Lajos püspök, dr. Erdő János főjegyző, dr. Szabó Árpád teol. tanár és András György előadótanácsos.

Lelkésznevelés

Az 1984—85. I. félévi vizsgák a Protestáns Teológiai Intézetben január 6 és február 5 között voltak.

A hiterősítő csendes napokat február 11—12-én tartották meg. Hallgatóink részére elhangzott előadások: Kedei Mózes újszékelyi lelkész: „Az örökkévaló és időszerű elem szószéki és szertartási szolgálatunkban“; Szabó Zoltán símfalvi lelkész: „A Biblia, mint hit- és életfelfogásunk for-

rása“; Fazakas Ferenc tordai lelkész: „A lelkigondozás, mint gyülekezet-építés“. Az előadó lelkészek reggel és este áhítatot, illetve bibliamagyarázatot tartottak.

Február 12-én, az Intézet összes hallgatóinak közös előadása volt D. Szendressy Pál „A Lutheránus Világszövetség budapesti kongresszusa“ c. beszámolója.

Az előadásokat megbeszélés követte. A csendes napokat szeretetvendégség zárta. A hiterősítő előadások hatékonyan szolgálták a hallgatók hivatástudatának kifejtését.

Szakkvizsgát tett február 15-én Bálint Imre teológiai abszolvens.

Személyi változások

Bálint Imre teológiai abszolvens január 1-től ideiglenes megbízást kapott a lókodi gyülekezet gondozására.

Biró Barna Zsigmond humoródszentpéteri lelkész, egyhangú meghívás alapján, kinevezést nyert február 1-től a városfalvi egyházközségbe.

■ *Dr. Kovács Lajos püspök újévi köszöntése.* Újév napján, istentisztelet után dr. Kovács Lajos püspök és dr. Gyarmathy Árpád főgondnok afiai, a Főtisztelendő Asszonnyal együtt, fogadták az egyházi központ és az egyházközség vezetőinek és híveinek tisztelgését. Dr. Erdő János főjegyző tolmácsolta az egyetemes egyház köszöntését; beszédében visszatekintett 1984. jelentősebb eseményeire és vázolta az előttünk álló új esztendő egyházi feladatait. Válaszlevelében dr. Kovács Lajos püspök megköszönte az újévi jókívánságokat; hálát adott Istennek az eredményekben gazdag múltért és további egyházi feladataink megvalósításához híveink megértő támogatását kérte.

■ *Rezi Elek külföldi tanulmányútja.* Bágyoni lelkész és doktorjelölt afia január 17-től az angol unitárius egyház teológiai intézetében, a manchesteri Unitarian College-ban továbbképző tanulmányokat folytat a rendszeres teológia körében. Tanulmányi vezetője Arthur Long, az intézet igazgatója, kiváló teológus. Isten áldása legyen Rezi Elek tanulmányi munkáján.

■ *Palaeologus Jakab halálának 400. évfordulója.* A Csehszlovákiai Unitárius Egyház március 22—26 napjain Prágában rendezett szimpozion keretében emlékezett meg a 16. század szabadelvű teológusa, Palaeologus Jakab halálának évfordulójáról. Egyházunk részéről dr. Erdő Jánost kérték fel előadónak, aki „Palaeologus Jakab élete és teológiai munkássága, különös tekintettel erdélyi kapcsolataira“ címmel tartott előadást. A szimpozion keretében még elhangzottak a következő előadások: dr. Roy Smith, az IARF elnöke „Palaeologus Jakab, szellemi együttműködés által a békéhez“; dr. Dusan J. Kafka „Palaeologus Jakab az elnyomottak védelmezője“; Milos Mikota „Palaeologus Jakab és a cseh nép“; Prokop Lebl „Prága Palaeologus Jakab idejében“.

A szimpozion megnyitó istentiszteletét Bendana Hasplová-Capová lelkész, a záróistentiszteletet pedig dr. Erdő János tartotta.

Március 25-én a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Vallásügyi Hivatalának elnöke, Vladimír Janku fogadta a szimpozion külföldi előadóit, dr. Roy Smith-t, az IARF elnökét és dr. Erdő Jánost, dr. Dušan J. Kafka és Milos Mikota kíséretében.

Palaeologus Jakab halálának 400. évfordulójáról való megemlékezés széleskörű érdeklődést váltott ki az unitárius és más felekezetek hívei körében.

■ *IARF konferencia Indiában.* Az Unitárius Világszövetség — IARF — február 18—21-én Újdelhiben teológiai konferenciát rendezett. Témája volt „Religious Path to Peace and Integration“ — Vallásos út a békéhez és integrációhoz —, valamint az IARF 1984. évi tokiói kongresszusának dokumentumai. A konferencián az indiai tagsoportok tagjain kívül részt vettek különböző hindu vallásfelekezetek képviselői is.

Március 16—18 napjain hasonló konferenciát tartottak a Fülöpszigeti IARF tagsoportjai is.

■ *Az IARF Tanácsa évi első rendes ülését* március 28—április 1. napjain Frankfurtban, a szervezet székhelyén tartotta. Egyházunk részéről a gyűlésen részt vett dr. Kovács Lajos püspök. Az elnöki megnyitóban dr. Roy Smith beszámolt az elmúlt évi megválasztása óta kifejtett tevékenységéről. Ez után Diether Gehrman főtitkár ismertette az elmúlt évi tokiói kongresszus sajtóviszhangját, beszámolt továbbá az Indiában és a Fülöp-szigeteken tartott IARF konferenciákról. Részletes tárgyalás után a gyűlésen megállapították az 1987. júliusában San Francisco melletti Stampford egyetemen tartandó következő kongresszus témáját: „A világ vallásai a XXI. századhoz vezető úton.“

■ *Az angol unitárius lelkészek egyesülete* „*Journal of the Unitarian Ministry*“ címmel havi folyóiratot indított. Célja: a lelkészek teológiai és gyakorlati továbbképzése, hogy minél eredményesebben végezhesék gyülekezetépítő munkájukat. A folyóirat kiadó bizottságának elnöke Alec Finbow, doncasteri lelkész, szerkesztője Joy Croft lelkész.

■ *Sir Alister Hardy kitüntetése.* A híres biológust, az angol unitárius egyház vezető tagját, a vallás fejlődése érdekében kifejtett munkásságának elismeréséül a „Templeton“ díjjal tüntették ki március 21-én. Sir Alister Hardy a Templeton díj egész összegét az általa alapított „Vallásos tapasztalat kutató-központ“ (az intézet az oxfordi Manchester College-ban működik) továbbfejlesztésére ajánlotta fel.

■ *Az atheni ortodox érsek szokatlan felajánlása.* Szerafim, Athén és Görögország érseke idei újévi pásztorlevelében bejelentette, hogy Görögországban is a közeljövőben létrejön a különböző testrészek és szervek „bankja“, amely elfogad halál utáni felajánlásokat a donoroktól. Minthogy az Egyház hivatalosan még nem foglalt állást e tekintetben, hogy megengedi-e a keresztény ethika a halottak egyes szerveinek átültetését más emberek szervezetébe, az érsek a maga részéről halála esete felajánlotta szereit és veséit erre a célra, s ezzel egyértelműen a szervátültetés megengedhetősége mellett foglalt állást.

■ *Dr. Miroslav Kanák*, a prágai Husz János teológiai fakultás tanára, az IARF tagja, ismert szabadelvű teológus, január 24-én, életének 67. évében Prágában meghalt. A csehszlovákiai huszita egyház kiemelkedő teológusát vesztette el benne.

Halottaink

Özv. Péter Gáborné Péterffy Amália, a sepsikilyéni leányegyház-község lelkes gondnoka, február 22-én, életének 64. évében meghalt. A temetési szertartást Török Áron sepsiszentgyörgyi lelkész végezte.

Dr. Nagy Jenőné Murvai Júlia, ny. tanárnő, március 8-án elhunyt. Az Egyházi Főtanács tagja, a lelkésztovábbképző tanfolyam meghívott előadója, öntudatos gyülekezeti tag volt. Temetésén, márc. 15-én, a Házsongárdi temetőben dr. Kovács Lajos püspök és dr. Erdő János főjegyző végezték a temetési szertartást. A szülőfalu és az újszékhelyi hívek részéről Kedei Mózes lelkész mondott búcsúbeszédet.

Emlékük legyen áldott!

ELOFIZETŐINK FIGYELMÉBE

A Keresztény Magvető előfizetési díja az 1985. évben belföldön és a szocialista országokban évi 100 lej, amelyet belföldön a lelkészi hivatalok útján vagy közvetlenül az egyházi központban (3400 Cluj-Napoca, Lenin út 9) lehet kifizetni.

Magyarországi olvasók a Posta Központi Hírlapiroda külföldi előfizetési osztálya — Budapest VII. Lövölde tér 7 sz. — fiókjánál fizethetnek elő. A többi szocialista országokból a „ROMPRESFILATELIA“ sectorul export-import presă P. O. Box 12—201 telex 10376 prsfir, București, Calea Griviței nr. 64—66 címre kell fizetni.

Az előfizetési díj a nyugati országok részére 200 lej, amely összeg ugyancsak a „ROMPRESFILATELIA“ sectorul export-import presă P. O. Box 12—201 telex 10376 prsfir, București, Calea Griviței nr. 64—66 címre fizetendő.

Jeremy and Rosemary Goring: *The Unitarians* (Az unitáriusok). Religions and Moral Education Press. Exeter 1984, 84.

A „Keresztény vallásfelekezetek“ c. sorozatban megjelent munka az angol unitáriusok múltjáról és jelenlegi helyzetéről nyújt összefoglaló képet. A szerzők teológiai szemléletében a keresztény hit alapja egy, a lélek legmélyebb részéig ható, személyes istenélmény és ennek megfelelő élet. A hit ugyanakkor szellemi örökség is, a múlt hagyománya, melynek ismernünk kell történetét azért, hogy lássuk: őseink mennyi munkájába, küzdelmébe, áldozatába került annak a hitnek fenntartása, tisztábbá, ésszerűbbé tétele. Erre a szellemi alapállásra kell eljutnia az egyénnek ahhoz, hogy jobban értékelje hitét, hűségesebb legyen hozzá mint eddig, méltó tagja legyen egyházának és megbecsülje azt a szabadságot, melyet számára nyújt.

Az angol unitarizmus kezdetét a könyv visszavezeti a 17. századba, az anglikán egyházból 1662-ben kizárt presbiteriánusokra. Úttörői és szervezői közül Lindsey Teofil, Priestley József és Martineau Jakab lelkészek nevét emeli ki. Az unitarizmus meghatározó jegyeinek tartja az egyisten hit mellett a következőket: értelem, lelkiismeret, szabadság, vallás és tudomány egyeztetése, emberszolgálat.

A vallás gyakorlati alkalmazásával kapcsolatban a szerzők hangsúlyozzák, hogy az unitáriusok kezdettől fogva számarányukat messze felülhaladó arányban kitűntek a különböző reformok, nevelés, tudomány, irodalom és emberbaráti mozgalmak terén. A nők jogainak elismertetéséért folyó küzdelemben is az unitáriusok példaadóan kivették részüket. Nem véletlen, hogy az unitárius egyház volt az első Angliában, mely a lelkészi pályát megnyitotta a nők előtt. Az első angol lelkész nő az unitárius Gertrud von Petzold volt, aki 1904-től a Leicester- és Birmingham-i egyházközségben szolgált.

A sok adat, a nagyarányú felmérés és meggyőző érvelés nem zárja ki, hogy az olvasóban egyes kérdések tárgyalása kapcsán ne merülne fel hiányérzet. Így például indokolatlan Biddle János (1615—1662) említése, akit „az angol unitarizmus atyjának“ neveznek, vagy az unitárius identitás megtalálásánál Drummond Jakab, Carpenter J. Estlin, Gordon Sándor, Hall Alfred, Holt R. Vilmos és mások figyelmen kívül hagyása. A nemzetközi unitárius mozgalom tárgyalásánál Dávid Ferenc és az erdélyi unitárius reformáció ismertetése sok kívánni valót hagy maga után.

A munka befejező része az angol unitarizmus jövőjével foglalkozik. A szerzők megállapítják, hogy az unitárius egyház magára talált a má-